

ปัญหาความรับผิดชอบทางอาญาของกรรมการบริษัทจำกัด
ศึกษากรณีทุจริตทางบัญชี

กรรณก โกสิทธิ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะนิติศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2565

บทคัดย่อ

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	ปัญหาความรับผิดทางอาญาของกรรมการบริษัทจำกัด ศึกษากรณีทุจริตทางบัญชี
ชื่อผู้เขียน	นางสาวกรรณก โกสิทธิ์
ชื่อปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาขอบเขต เงื่อนไข หรือประเภทการกระทำใด และกฎหมายที่นำไปสู่ความรับผิดทางอาญาของกรรมการบริษัท โดยศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องของต่างประเทศ อันได้แก่สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา กรณีศึกษาอันโด่งดังของต่างประเทศในอดีต อันได้แก่ กรณี Enron และ Worldcom โดยนำขอบเขต เงื่อนไข และประเภทการกระทำที่นำไปสู่ความรับผิดทางอาญาของกรรมการบริษัทของทั้งสองประเทศดังกล่าวเปรียบเทียบกับบทกฎหมายที่ประเทศไทยบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงให้สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาพบว่าตัวบทกฎหมายโดยตรงที่กล่าวถึงโทษทางอาญาของกรรมการบริษัทของประเทศไทยที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันคือ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. 2560 เพียงฉบับเดียวเท่านั้น ซึ่งกฎหมายดังกล่าวเป็นการระบุลักษณะการกระทำความผิดของกรรมการตามกฎหมายจำนวน 76 ฉบับ ประกอบด้วยพระราชบัญญัติเฉพาะเรื่อง จำนวน 75 ฉบับ และที่ความรับผิดของกรรมการในบริษัทจำกัดภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อีก 1 ฉบับ โดยเนื้อหาใจความสำคัญของพระราชบัญญัติข้างต้นเป็นเพียงประเด็นเรื่องภาระการพิสูจน์ของจากเดิมที่เป็นของผู้ถูกล่าวหาให้เป็นภาระการพิสูจน์ของผู้กล่าวหา แต่กลับพบว่า ยังมีข้อบกพร่องหลายประการที่ทำให้ไม่ได้ถูกแก้ไขให้เสร็จในคราวเดียว โดยการศึกษานี้จะกล่าวถึง ในส่วนของบริษัทจำกัด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ยังขาดความชัดเจนในลักษณะการกระทำความผิดของการทุจริตทางบัญชีและโทษที่ไม่เหมาะสมกับความเสียหาย

จากปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการออกกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท

(4)

จำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. 2499 โดยให้มีการใช้ลักษณะการกระทำความผิดและโทษของความผิดเกี่ยวกับการฉ้อฉลทางการเงินของกรรมการไปด้วยนอกเหนือจากลักษณะการกระทำความผิดทางด้านธุรการทั่วไปในมาตรา 7-24 ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ตลอดจนเพิ่มเติมบทลงโทษต่อกรรมการบริษัทที่มากขึ้น เพื่อให้มาตรการทางกฎหมายที่ออกมานั้นสามารถบังคับใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อันอาจจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะป้องปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและนำมาสู่ธรรมาภิบาลที่ดีของบริษัทจำกัดได้

ABSTRACT

Title of Independent Study	Problems of Criminal Liability of Directors in Thailand: Assessing Weaknesses in Limited Company Regulations-A Study of Monetary Fraud
Author	Miss Kornkanok Kosit
Degree	Master of Laws
Year	2022

This independent study explores the scope, conditions, and actions leading to the criminal liability of company directors by analyzing laws from foreign jurisdictions, specifically the United Kingdom and the United States. Renowned international cases, including Enron and Worldcom, serve as benchmarks to contrast the liability parameters with those in Thailand. The primary objective is to offer recommendations for more potent law enforcement.

The prevailing legislation addressing the criminal liability of directors in Thailand is the Amendment Act of the Law Concerning Criminal Liability of Legal Representatives, B.E. 2560 (2017). This law categorizes 76 laws: 75 specific acts and one under the Civil and Commercial Code. A significant provision of this Act shifts the burden of proof from the accused to the accuser. However, it retains certain unresolved inadequacies.

Focusing on limited companies, the study finds ambiguities in defining wrongful actions, with particular concerns surrounding monetary fraud and the mismatched penalties for incurred damages. These ambiguities hinder effective law enforcement, necessitating the concurrent application of other criminal statutes. Given these

challenges, there's a pressing need to render the Act on Criminal Liability of Legal Representatives, B.E. 2560 (2017), more explicit and comprehensive.

In light of these concerns, the author proposes an amendment to the Act of B.E. 2499 (1956) that governs offenses in registered partnerships, limited partnerships, limited companies, associations, and foundations. This amendment should delineate offenses and penalties related to financial fraud by directorial boards, supplementing the existing business offenses in Sections 7-24. Additionally, stiffer penalties for board members are suggested to bolster legal enforceability, potentially deterring economic malfeasance and fostering robust governance in limited companies.